«Η κληρονόμος του ποταμού» από τη Δήμητρα Ιωάννου

Γράφει η Γεωργία Κωστοπούλου

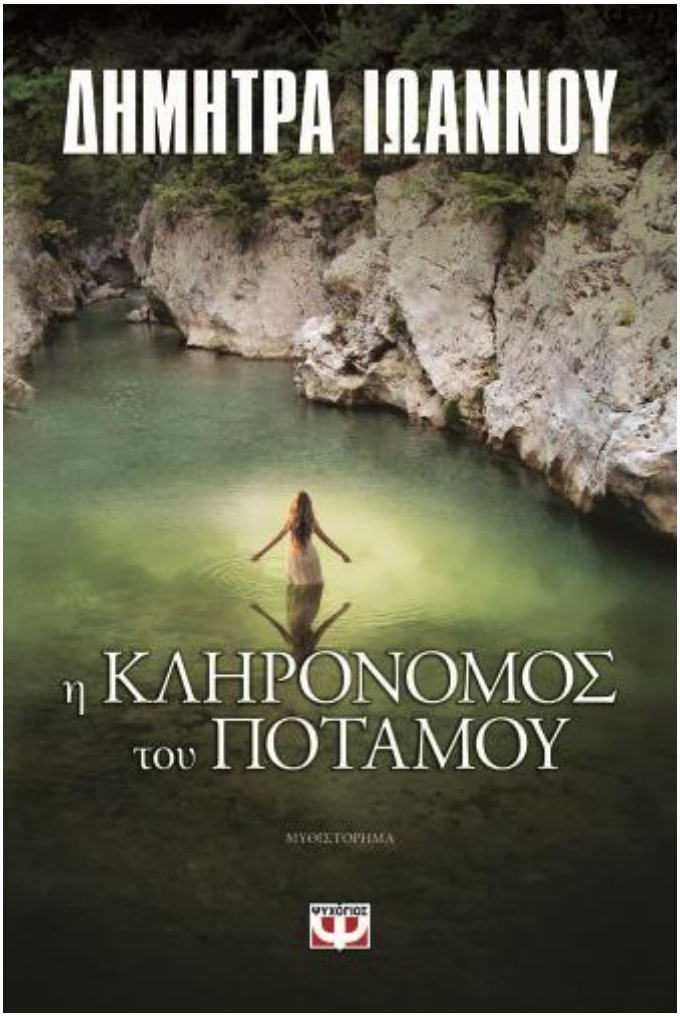

Προχθές ολοκλήρωσα την ανάγνωση ενός βιβλίου που με ταξίδεψε σε μέρη μαγικά της ηπείρου. Χωρίς να έχω βρεθεί ποτέ εκεί, αν και έχω ταξιδέψει στην ευρύτερη περιοχή, ένιωσα τη μαγεία του Αχέροντα μέσα από τις διηγήσεις της Δήμητρας Ιωάννου.

Στην κοιλάδα του Αχέροντα, η νεαρή Φιλίτσα ζει μια ζωή που δεν θα ζήλευε κανένα κορίτσι στην ηλικία της. Ο πατέρας της δεν είναι αυτό που λέμε

υπόδειγμα γονιού και η μάνα της δεν ζει μαζί της. Αυτή και η γιαγιά της, δυο καλοσυνάτα θηλυκά που δεν έχουν πειράξει ούτε μυρμήγκι ζούνε υπό το φόβο του άντρα του σπιτιού. Εκείνη την εποχή, στις αρχές της δεκαετίας του ’60, τα πράγματα ήταν δύσκολα για τις γυναίκες αλλά και γενικότερα, ειδικά στην επαρχία. Κάποια στιγμή, η Φιλίτσα συναντά μια γυναίκα με γνώσεις ίασης και καλλωπισμού, που προτίθεται να τις μοιραστεί μαζί της. Από τότε κι ύστερα, η κοπέλα θα κατέβει στην Αθήνα, θα αλλάξει το όνομά της και θα δουλέψει σκληρά για να καταφέρει όσα θελήσει.

Στις μέρες μας, η Ρόζα Παλαιολόγου έχει χτίσει μια αυτοκρατορία και έχει ζήσει μια ζωή γεμάτη, μέχρι τη στιγμή που δολοφονείται. Οι άνθρωποί της σοκάρονται από το γεγονός, όμως δε μένουν με τα χέρια σταυρωμένα. Ο διάσημος ερευνητής Χρήστος Βαράγκης προσλαμβάνεται για να λύσει το μυστήριο. Εκείνος και η εγγονή της Ρόζας, η Λευκή, θα ψάξουν στο παρόν αλλά και στο παρελθόν της για να ανακαλύψουν τον ένοχο και τι πραγματικά συνέβη. Το κλειδί για τη λύση θα δώσει μια γυναίκα στις όχθες του Αχέροντα, από εκεί που δεν το περιμένουν.

Μέσα από τις αφηγήσεις για το παρελθόν της Ρόζας, ταξιδεύουμε πίσω στη δεκαετία του 1960. Τότε που στην πλατεία Ομονοίας το συντριβάνι χάριζε δροσιά, τα αυτοκίνητα ήταν πιο λίγα και τα βόρεια προάστια ήταν ακόμα εξοχή. Τότε που ο Ελληνικός κινηματογράφος άνθιζε και η Τζένη Καρέζη με τη Μελίνα Μερκούρη χάριζαν απλόχερα τα χαμόγελά τους. Μεγάλες κυρίες όπως αυτές θα περάσουν από το σαλόνι ομορφιάς της Ρόζας και ευχαριστημένες από τα αποτελέσματα θα το κάνουν στέκι. Την ίδια εποχή που τα ναρκωτικά εξαπλώνονται στη νεολαία και φέρνουν την καταστροφή από όπου κι αν περάσουν. Την ίδια δεκαετία, αλλά νωρίτερα από τα μαύρα χρόνια της δικτατορίας και της αστυνόμευσης, μια γυναίκα θα τολμήσει να ονειρευτεί και να καταφέρει όσα δεν ήταν δυνατό να καταφέρει το αδύναμο φύλο που ακόμα στερούντο αρκετά δικαιώματα και ελευθερίες.

Παράλληλα ταξιδεύουμε στην υπέροχη, μαγευτική κοιλάδα του Αχέροντα. Η γραφή της Ιωάννου έχει μια γλαφυρότητα και ένα λυρισμό όταν μιλά για εκείνα τα μέρη που σε μεταφέρει ακριβώς εκεί όπου περιγράφει. Μέσα από τις σελίδες του βιβλίου ένιωσα πως ταξίδεψα μαζί της και βρέθηκα στο δέλτα του ποταμού. Είδα το σημείο που ενώνεται με τον Πυριφλεγέθων και τον Κωκυτό, το καυτό ποτάμι που διατρέχει τον κάτω κόσμο και το ποτάμι των δακρύων. Στην κοιλάδα του ποταμού που οδηγεί στον Άδη, ο βαρκάρης μας περιμένει, αλλά δεν μας παίρνει στη βάρκα του. Ξέρει ότι δεν ήρθε η ώρα μας ακόμα, αλλά μας αφήνει να χαρούμε την ομορφιά του τόπου. Μια ομορφιά που δένει με τον υδροβιότοπο αλλά και με την Ελληνική μυθολογία. Ο αναγνώστης διχάζεται ανάμεσα στο μύθο και στην πραγματικότητα μαζί με τους ήρωες του βιβλίου.

Ένα επίσης δυνατό στοιχείο του βιβλίου είναι η αγάπη αλλά και η προδοσία. Η αγάπη με όλες τις μορφές της, αυτή προς τον εραστή και αυτή προς το συγγενή αλλά και αυτή προς το φίλο και εκείνη για τον άνθρωπο γενικότερα. Πολλές

μορφές της με τη φιλία και των έρωτα σε κυρίαρχο πλάνο, αλλά και την αγάπη για το συνάνθρωπο στα πιο καίρια σημεία. Η Ρόζα αγάπησε πολλούς ανθρώπους στη ζωή της με διαφορετικά είδη αγάπης. Έδωσε και πήρε και μπορεί να πρόδωσε ή να προδόθηκε, αλλά έζησε μια ζωή γεμάτη και ανέλαβε την ευθύνη των πράξεών της. Δεν την αρνήθηκε αλλά και ούτε κρύφτηκε πίσω από μια κατάσταση που θα βόλευε να μη φανεί ο εαυτός της.

«Η κληρονόμος του ποταμού» είναι ένα βιβλίο πραγματικό ταξίδι σε άλλες εποχές αλλά και σε όμορφα μέρη!

Εκδόσεις Ψυχογιός